

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/8/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200929
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013200929.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa: L., bytom V. proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18.októbra 2013, č..k. 10Sd/2/2013-73, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18.októbra 2013, č..k. 10Sd/2/2013-73, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 18.októbra 2013, č..k. 10Sd/2/2013-73, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 20.03.2013 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 21 ods.1, § 26a zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.100/1988 Zb.“) a § 273 ods.1 a § 259 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa zo 17.01.2013 o priznanie starobného dôchodku od 01.01.2011. Zamietnutie žiadosti odôvodnila tým, že navrhovateľovi bol od 01.07.2001 priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č.100/1988 Zb., ktorý sa od 01.07.2002 považuje za výsluhový dôchodok podľa § 125 ods.1 zákona č.328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.328/2002 Z.z.“), naďalej je však starobným dôchodkom a jeho priznanie vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 273 ods.5 zákona č.461/2003 Z.z.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento súd mal preukázané, že navrhovateľ vykonával službu príslušníka ZNB (ďalej len „policajt“) viac ako 20 rokov a rozhodnutím Ministerstva

vnútra SR číslo SPC-28.593-13/6-2001 zo 17.07.2001 mu bol od 01.07.2001 priznaný starobný dôchodok podľa § 132 zákona č.100/1988 Zb. Námietku navrhovateľa, že tento starobný dôchodok stratil charakter starobného dôchodku nepovažoval za dôvodnú, lebo v zmysle § 125 ods.1 zákona č.328/2002 Z.z. sa tento dôchodok iba považuje za výsluhový dôchodok (najmä na účely jeho zvyšovania), naďalej však zostáva starobným dôchodkom. Krajský súd poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v rozsudku sp.zn.9So/41/2008 uviedol, že starobný dôchodok nie je možné zamieňať s výsluhovým dôchodkom, čo je zrejmé aj z rozdielneho spôsobu výpočtu týchto dôchodkov. Z uvedeného dôvodu krajský súd považoval za správny záver odporkyne, že vznik nároku na starobný dôchodok podľa zákona č.100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z., preto ak po priznaní starobného dôchodku navrhovateľ platil dôchodkové poistenie za ďalšie obdobie, taká doba je dobou ďalšieho zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok, o zohľadnení ktorej v prípade navrhovateľa rozhoduje ministerstvo vnútra, ktoré mu starobný dôchodok priznalo. Z uvedených dôvodov krajský súd preskúmané rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že odporkyňa pred vydaním preskúmaného rozhodnutia nezistila skutočný stav veci. Jeho starobný dôchodok bol podľa § 125 ods.1 preklasifikovaný na výsluhový dôchodok vzhľadom na 23 rokov výkonu služby policajta. Tým, že bol preklasifikovaný, to znamená prehodnotený, riadi sa podľa kritérií výsluhových dôchodkov a to nielen na účely valorizácie, ale de facto i de iure je výsluhovým dôchodkom podľa § 38 ods.1 zákona č.328/2002 Z.z., lebo splnil všetky podmienky pre výsluhový dôchodok. Poukázal na to, že v zmysle § 125 ods.5 zákona č.328/2002 Z.z. starobné dôchodky tých policajtov, ktorých služobný pomer trval menej ako 15 rokov, sa považujú za starobné dôchodky podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení a aj sa zvyšujú podľa týchto predpisov. Odporkyňa sa v preskúmanom rozhodnutí mylne domnieva, že ide o starobný dôchodok policajta podľa § 125 ods.5 zákona č.328/2002 Z.z. V jeho prípade preto poberanie výsluhového dôchodku nevylučuje možnosť nároku na starobný dôchodok aj podľa § 65 zákona č.461/2003 Z.z.

Ďalej namietol, že zvyšovanie výsluhových dôchodkov sa vykonáva podľa § 68 ods.1 a 3 zákona č.328/2002 Z.z. v závislosti od doby trvania služobného pomeru (23 rokov) a nie podľa zákona, upravujúceho zvyšovanie starobných dôchodkov zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Preto nepovažuje za dôvodné odporúčanie odporkyne, aby u príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia podal žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku za dobu, v ktorej bol dôchodkovo poistený ako samostatne zárobkovo činná osoba.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, preskúmané rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa trvala na vecnej správnosti svojho rozhodnutia a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok.

Z administratívneho spisu Ministerstva vnútra SR, sekcie personálnych a sociálnych vecí, odboru sociálneho zabezpečenia činností, pripojeného k spisu krajského súdu, mal aj odvolací súd preukázané, že navrhovateľovi bol na základe jeho žiadosti z 29.06.2001 rozhodnutím Č.p.:SPC-28.593.13/6-2001 z 11.07.2001 podľa § 132 a § 133 zákona č.100/1988 Zb. od 01.07.2001 priznaný starobný dôchodok, ktorého výška bola vypočítaná s prihliadnutím na 35 rokov zamestnania po 18.roku veku, teda s prihliadnutím tak na dobu trvania služobného pomeru ako aj doby trvania tzv. „civilného“ zamestnania.

Starobný dôchodok bol navrhovateľovi vyplácaný k 01.07.2002, t.j. ku dňu účinnosti zákona č.328/2002 Z.z.

Námietka navrhovateľa, že jeho starobný dôchodok bol prekvalifikovaný na výsluhový dôchodok a že de facto i de iure je výsluhovým dôchodkom, nie je dôvodná. Nárok na výsluhový dôchodok totiž mohol vzniknúť len policajtom v činnnej službe ku dňu 30.06.2002, najskôr od 01.07.2002 (od účinnosti zákona č.328/2002), a to iba v prípade, ak policajt po 30.06.2002 splnil kumulatívne podmienky, uvedené v § 38 tohto zákona.

Podľa § 125 ods.1 zákona č.328/2002 Z.z., ktoré je prechodným ustanovením zákona, starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č.328/2002 Z.z., za výsluhový dôchodok sa iba považuje., a to predovšetkým na účely ďalšej valorizácie tohto dôchodku podľa zákona č.328/2002 Z.z., ktoré je v porovnaní s valorizáciou dôchodkov zo všeobecného systému sociálneho poistenia v zásade upravené výhodnejšie - z toho dôvodu odvolací súd nepovažoval za relevantnú ani námietku ohľadom valorizácie starobných a výsluhových dôchodkov.

Záver, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č.328/2002 Z.z. vyplýva aj z iného spôsobu výpočtu výsluhového dôchodku, ktorý je podľa § 39 zákona č.328/2002 Z.z. odvodený len od doby trvania služobného pomeru, kým starobný dôchodok navrhovateľa bol priznaný podľa všeobecného predpisu o sociálnom zabezpečení (zákon č.100/1988 Zb.) a jeho výška bola odvodená aj od doby tzv. civilného zamestnania.

Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že výsluhové dôchodky a dávky, ktoré sa podľa prechodných ustanovení zákona č.328/2002 Z.z. považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona, sa v zmysle § 68 zákona č.328/2002 Z.z. zvyšujú v závislosti od počtu rokov trvania služobného pomeru.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporkyňa v preskúmanom rozhodnutí vychádzala z mylnej domnienky, ide o starobný dôchodok policajta podľa § 125 ods.5 zákona č.328/2002 Z.z., táto jeho domnienka nie je dôvodná, lebo z rozhodnutia odporkyne také tvrdenie odporkyne nevyplýva. Naopak, odporkyňa v ňom poukázala na to, že starobný dôchodok je naďalej starobným dôchodkom a za výsluhový dôchodok sa v zmysle § 125 ods.1 zákona č.328/2002 Z.z. iba považuje.

Keďže navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 60 rokov pred dňom účinnosti zákona č.461/2003 Z.z. dňom 19.06.2001 a k tomuto dňu splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok, nárok na jeho výplatu mu vznikol podaním žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 29.06.2001 (§ 21 ods.1 písm. e/ v spojení s § 94 ods.1 a 2 zákona č.100/1988 Zb.).

Zo žiadneho ustanovenia zákona č.461/2003 Z.z. nevyplýva, že by poberateľovi starobného dôchodku, priznaného podľa predpisov účinných pred 01.01.2004 mohol vzniknúť nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č.100/1988 Zb., vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z. (§ 273 ods.5), rozhodla v súlade so zákonom.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľovi nemožno priznať ďalší starobný dôchodok a z toho dôvodu je nedôvodná aj jeho požiadavka, aby mu boli pre nový nárok na starobný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z. započítané doby zamestnania pred 18.rokom veku a ďalšie doby zamestnania, ktoré mu

už raz boli zhodnotené pre nárok a výšku starobného dôchodku, priznaného od 04.08.1999.

Odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na trvanie ďalšej doby dôchodkového poistenia navrhovateľa po vzniku nároku na starobný dôchodok v dobe od 01.07.2007 (samostatná zárobková činnosť) navrhovateľ môže požiadať príslušný orgán o zvýšenie starobného dôchodku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnúť o nároku navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok (považovaný za výsluhový dôchodok) podľa § 259 ods.1, § 263 ods.3 a § 293l ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. je tak ako v prípadoch uvedených v § 143d zákona č.328/2002 Z.z. daná právomoc útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorému právomoc na rozhodovanie o starobnom dôchodku policajtov a jeho výplate patrila v zmysle § 142 ods.4 zákona č.100/1988 Zb.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 v spojení s § 250ja ods.3 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 a § 205l ods.2 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.